

TŘÍDNÍ VZDĚLÁVACÍ PLÁN

Všechno, co opravdu potřebuju znát, jsem se naučil v mateřské školce.

Robert Fulghum

Koncepce na školní rok 2022–2023

Třída 1. – „SOVIČKY“

Heterogenní skupina (2–7 let)

„SOVIČKY A ŽABIČKY POZNÁVAJÍ SVĚT“

Třídní vzdělávací program 1. třídy je zpracován dle zásad a požadavků Rámcového vzdělávacího programu. Vychází z dílčích cílů, využívá vzdělávací nabídku a respektuje očekávané výstupy a konkretizované očekávané výstupy Školního vzdělávacího programu mateřské školy Bernartice - „HRAJEME SI CELÝ ROK“. Jde o otevřený pracovní materiál, který může být v obsahové části v průběhu školního roku doplňován. Obsahuje vzdělávací témata zpracovaná do jednotlivých podtémat. Dlouhodobé cíle se snažíme v průběhu roku plnit, rozvíjet a vytvářet pozitivní vztah ke zdravému životnímu stylu. Především se zaměřujeme na zlepšení úrovně jazykového projevu dětí. Krátkodobé cíle jsou přehledně rozděleny do 4 bodů ve ŠVP. Dílčí vzdělávací cíle rozlišujeme na průběžné – prolínají každodenní činností a konkrétní – jsou naplňovány v konkretizované očekávané výstupy formou pedagogických záměrů rozděleny v jednotlivých podtématech TVP.

Charakteristika, složení třídy „SOVIČKY“

Ve školním roce 2022/23 je v 1. třídě zapsáno 17 dětí ve věku 2–7 let, z toho 10 dívek a 7 chlapců. Výchovně vzdělávací práce probíhá v heterogenní třídě.

Ve třídě se pracuje na dvě směny: ranní a odpolední. Střídají se zde paní učitelky Lucie Hojná a Iveta Zahraděcká. K dětem je přístupováno s ohledem na jejich individuální a speciální požadavky. Ve třídě „Sovičky“ pracuje na plný úvazek asistentka pedagoga Radka Hojná.

Činnosti dětí jsou přehledně zpracovány ve Třídním vzdělávacím programu a uskutečňují se dle Školního řádu s orientačním časovým harmonogramem. Obsah je přizpůsobován zájmu, možnostem a psychosomatickým podmínkám dětí.

Paní učitelky připraví dětem podnětné, radostné, vstřícné a klidné prostředí, aby děti mohly plně rozvíjet své schopnosti a prohlubovat dovednosti již získané.

Zaměříme se na rozvoj kamarádství, přátelství, dovednosti komunikovat a snahy domluvit se ve skupině. Pravidla správného chování v mateřské škole budeme společně s dětmi vkládat do celého programu činností a her v mateřské škole. Nadále budeme vhodnou motivací a výchovnými prostředky obohacovat rozvíjení her a setrvávání dětí u řízených činností. Budeme uplatňovat principy prožitkového učení. Děti jsou vedeny ke zvládnutí správných hygienických návyků, samostatnosti v sebeobsluze a stolování.

Každé dítě má osobní složku – portfolio, ve kterém má založeny pracovní listy z celého roku.

V tomto školním roce budeme nadále pokračovat v projektu „**Sovička Julinka na návštěvě**“. Sovičku si děti velmi oblíbily a rády s ní tráví svůj volný čas. Svá dobrodružství za podpory rodičů zapisují a zakreslují do deníku, ve kterém nechybí ani fotodokumentace. O zážitky s Julinkou se děti vždy moc rády podělí se svými kamarády. Deník je nedílnou součástí naší knihovničky a děti si v něm moc rády listují a vzpomínají na společné chvíle s Julinkou. Pro nás, ale i pro rodiče je deník dobrou motivací a návodem kam se s rodinou vydat na výlety.

Dalším naším projektem, který jsme si pro tento rok připravili je „**Pohádkový strom**“. Není to strom ledajaký, je to strom tak trochu kouzelný. Bohatost jeho koruny je závislá na množství knih, které si společně s dětmi přečteme. Přečtená knížka = jeden lísteček. Cílem tohoto projektu je vzbudit u dětí větší zájem o knihu a tím podpořit a rozvíjet předčtenářskou gramotnost. Je třeba si uvědomit, že hlasité předčítání má velký význam pro emocionální vývoj dítěte, učí ho jazyku a myšlení, rozvíjí jeho paměť a obrazotvornost, učí ho se soustředit na mluvené slovo a v neposlední řadě ho obohacuje o vědomosti. Četbou pohádek a pohádkových příběhů chceme dětem přiblížit mravní hodnoty jako je pravda a lež, dobro a zlo, spravedlnost a upevňovat pravidla slušného chování. Projekt podpoříme pravidelnou návštěvou obecní knihovny. Strom zdobí naši třídu a pokud jste zvědaví, kolik lístečků přibylo, nebojte se nahlédnout.

Naším posledním projektem, na který se moc těšíme je „**Bylinkové království**“. K vytvoření tohoto projektu nás motivovaly knihy „Bylinkové království“ od Gabriely Doskočilové a „Bylinkové pohádky“ od Jany Burešové. Prostřednictvím pohádek se postupně seznámíme s neznámějšími bylinkami, které můžeme nalézt v našem okolí. Stačí se jen dobře rozhlédnout. Bylinkovým královstvím nás provedou skřítek Šípek a víla Sedmikráska, kteří pomáhají všem zvířátkům, ale i hodným lidem, když je něco trápí. Vždy najdou tu správnou léčivou bylinku, která je uzdraví. Skřítek Šípek a víla Sedmikráska nám také prozradí, jak bylinky sbírat, sušit, používat v kuchyni, jak si namíchat čajovou směs nebo třeba připravit bylinkovou koupel. Společně si také vyrobíme bylinkový herbář. Pomocí tohoto projektu povedeme děti k lásce k přírodě, k její ochraně a přirozené zvědavosti o okolní svět. Děti získají povědomí o významu přírody pro člověka a postupně si uvědomí, jak svým chováním mohou ovlivnit nejen životní prostředí, ale především své zdraví. Pojděte s námi do pohádky, nejsou tu lži ani hádky, jen vonavé bylinky s léčivými účinky 😊

Samozřejmě i jiné aktivity nebudou opomíjeny. Během celého školního roku budou probíhat plánované akce, jako jsou divadelní představení, návštěva muzea a knihovny, výlety, výpravy do přírody, besídky pro rodiče, vánoční zpívání v místním kostele, návštěva Mikuláše, anděla i čerta, Ježíšek ve školce, karneval, oslava MDD, pasování předškoláků. Starší děti budou mít navíc možnost zúčastnit se kurzů lyžování a plavání. V mateřské škole probíhá jednou týdně logopedická prevence pod vedením pí. učitelky Ivety Zahradkové a angličtina hrou pro předškolní děti pod vedením pí. učitelky Veroniky Schreierové.

Předškoláky seznámíme s prostředím ZŠ a připravíme je na zápis formou osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní. Povedeme je i k tomu, aby nezapomněli na své mladší kamarády, pro které budou vzorem a budou jim pomáhat. Společně se budeme snažit dodržovat stanovená třídní pravidla a také vytvořit kamarádské prostředí založené na vzájemné spolupráci a toleranci.

Již druhým rokem se v naší třídě více zaměřujeme na dechová cvičení a snažíme se nenásilnou a zábavnou formou podpořit správné dýchání vašich dětí. Při nácviu učíme děti používat nos při vdechu a ústa k výdechu. K tomuto účelu využíváme nejrůznější pomůcky jako je třeba Magic Ball, barevná peříčka, bublifuk, nafukovací balonky, větrník apod. Střídání vdechu nosem a výdechu ústy je třeba s dětmi trpělivě trénovat a nevzdávat to. Dechová cvičení mají kromě relaxačních a zdravotních účinků velmi dobrý vliv na správnou výslovnost. Cvičení jsou časově nenáročná a děti opravdu baví.

INTEGROVANÉ BLOKY

VYLETĚL SI PYŠNÝ DRAK

- Kamarádi ze školky

Seznamování se s jmény, značkami dětí, posilování vzájemných vztahů mezi dětmi, volná adaptace na prostředí třídy.

- Život v MŠ

Postupně přijímat základní pravidla chování ve skupině: pozdrav při příchodu a odchodu, reakce na pokyny, ochota naslouchat druhému, rozlišovat správné a nesprávné chování v MŠ, opatrnost v nebezpečných situacích. Budova mateřské školy, její prostředí a prostory (pojmy: herna, třída, jídelna, umývárna, ložnice, chodba, šatna, schodiště, sklep, prádelna, půda, školní zahrada) a jejich účel a vybavení (stoly, židle, lehátka, obrazy, hračky a předměty, průlezký, houpačky, klouzačky, ručník, mýdlo, noční košile).

- Oblíbená hračka

Téma vychází z uvědomění si, že hračka je symbolem dětství a má veliký význam v životě každého dítěte od nejtútlejšího věku. Poznávání pohybových schopností, ovládání pohybového aparátu. Rozvoj a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních. Rozvoj paměti a pozornosti. Získání relativní citové samostatnosti. Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému. Poznávání pravidel společného soužití. Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o hračku, o své okolí, prostředí. Vytváření prosociálních postojů k druhému – rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti (při společných činnostech a hrách). Vnímat a přijímat základní hodnoty v mateřské škole uznávané.

- U nás doma

Naše obec, město, domov, vlast. Zařízení domácnosti, místností v domě. Sídliště i rodinné domy. Podoba s geometrickými tvary staveb a domů. Vycházky do okolí s určením a bližším pozorováním místě bydliště. Uvědomění si kam patřím, kdo patří ke mně, jak si pomáháme. Význam rodiny pro psychickou pohodu každého jedince. Nezastupitelnost a charakteristické postavení jednotlivých členů rodiny.

- Podzim je tu

Specifikum podzimního období, změny v přírodě a počasí (studený vítr, duha, mráz, mlha, mraky, slunce a měsíc, hvězdy, jasno a zataženo, déšť, kroupy, mrholí, sněží, jinovatka, aj.), den se zkracuje a je brzy tma, barvy podzimního období, odlet ptáků, sezónní činnosti a pranostiky, dary přírody na podzim (listí žlutne a opadáva), tvoří se kalužiny, účinky silného větru a deště.

- Na poli a na zahradě

Poznávat ovoce a zeleninu zrající v průběhu roku, pojmenování známých druhů ovoce a zeleniny a jejich vlastnosti: tvar, velikost, tvrdost, barva, rozlišovat je podle vzhledu, chuti a vůně, pojmy: pecka, jádérko, různé úpravy (saláty, křížaly, ...) a uskladňování ovoce a zeleniny, hygiena a význam pro zdraví člověka – zdůvodňovat nutnost omýt ovoce a zeleninu před jídlem pitnou vodou. Postupně používat obecnější pojmy: „ovoce“ a „zelenina“.

- Lesní království

Poznávat a postupně rozlišovat stromy listnaté (dub, javor, kaštan, jeřáb, břiza), jehličnaté (smrk, borovice, modřín), keře (šípek, hloh, ptačí zob). Poznat je a pojmenovat (2 listnaté a 1 jehličnatý). Plody některých stromů (jeřabiny, hloh, šípky, kaštany, žaludy, šišky, bukvice,). Části stromu: kořen, kmen, větve, větvičky, různé tvary listů, jehličí. Poznávat užitek lesa (zachycuje vodu, vytváří kyslík, úkryt pro zvěř, ...). Pozorovat a poznávat proměny lesa v průběhu celého roku:

Podzim – listí žlutne, opadáva, barvy lesa.

Zima – holé listnaté stromy, na smrku a borovici jehličí zůstává, ...

Jaro – zelená se tráva, první jarní květiny, stromy mají pupeny, rašení stromů, nové listy.

Léto – v lese rostou jahody, borůvky, maliny, houby.

- **Týden duchů**

Jedná se o téma zaměřené na svátek Dušiček a Halloweenu a na uvědomění si jeho významu. Pochopit význam tohoto svátku. Dokázat se soustředit na četbu. Spolupracovat při pracovních a výtvarných činnostech, vyrábět z přírodních materiálů. Vyjádřit své pocity. Učit děti vnímat život v jeho podstatě a uvědomovat si řád, jehož součástí je veškerá živá a neživá příroda, vše se mění, některé věci ztrácíme, jiné získáváme. Vést děti k úctě k těm, kteří již s námi nejsou, uvědomovat si význam předchozích generací pro náš současný život. Využit dušičkových oslav ke společné tvorbě v oblasti výtvarné i pracovní s upevňováním odpovídajících návyků a dovedností.

- **Co umí vítr a déšť**

Vnímaní změn počasí, přímé pozorování, slovní vyjádření popisu aktuálního počasí. Vnímaní změn počasí v souvislosti s ročním obdobím. Jak vzniká vítr a déšť. Co je to mlha...

- **Svatý Martin**

Seznámení dětí s lidovými tradicemi spojenými s příchodem zimy. Uvědomit si krásu lidových tradic a moudrost lidových pranostik. Poznat mravní sílu pověsti o svatém Martinovi. Seznámit se s charakteristickými znaky přírody (počasí). Rozvíjet tvořivost dětí. Vyjádřit své zážitky slovně a výtvarně. Seznámení s domácím zvířetem – koněm a jeho využitím pro lidi.

- **Moje tělo a zdraví**

Tělovýchovné činnosti s poznáváním částí našeho těla, jejich vědomé používání (pravá a levá strana). Význam a funkce některých orgánů lidského těla, rozvoj všech pěti smyslů za pomoci smyslových her a cvičení.

- **Když kamarád stůně**

Povídání o nemocech, jak se cítíme, když jsme nemocný. Seznámení se s bylinkami, které nám mohou při různých nemocech pomáhat, a dokonce je využili i při výrobě voňavých mýdel. Využití námětové hry, kdy se naše školka promění na "Nemocnici" - lékař, sestřička, lékárník, pacient. Povídání o tom, co je pro naše tělo zdraví prospěšné.

**SNĚHULÁČEK
PANÁČEK**

- **Mikulášská nadílka**

Radostné prožívání předvánočního období v činnostech výtvarných, pracovních, hudebních i pohybových, vyhledávání a předčítání literárních textů. Mikulášská nadílka v mateřské škole.

- **Vánoční zvyky**

Přiblížování dětem vánočních zvyků a tradic, příprava dárků pro své nejbližší a kamarády. Příprava nadílky v MŠ, společná výzdoba třídy, zdobení vánočního stromku tím, co děti samy vyrobí. Poslech i zpěv vánočních koled, přípravy na vánoční besídku.

- **Vánoční čas**

Rozvoj fantazie za pomoci různých činností výtvarných, pracovních, pohybových a hudebně pohybových. Dokázat slovně vyjádřit fantazijní představy s vánočními kouzly. Probuzení snů dětí a vyhledávání možností pro jejich naplnění. Důležitost uchování si fantazie Vánoc, vánočních kouzel a překvapení.

- **Na tři krále, o krok dále**

Seznámení s příběhem, historií a tradicí Tří králů – formou vyprávění – pohádky. Seznámení s koledou My tři králové jdeme k vám. Volné besedování po vyslechnutí příběhu, jaké dary

přinesly, proč, komu, jak se jmenovali králové, co asi popřáli Ježíškovi (jak se jmenuješ celým jménem ty), K+M+B – co to znamená, jakým písmenkem začíná tvoje jméno. Tříkrálový průvod po vesnici – zpěv koled s hudebním doprovodem na Orffovy nástroje. Tříkrálová sbírka.

- **Sněhuláček panáček**

Seznámení se základními znaky zimy a s vlastnostmi sněhu (počasí, změny v přírodě, zimní radovánky, zimní oblečení – ochrana před mrazem, nebezpečí úrazu). Seznámit děti s oblastmi, které jsou celoročně pokryté sněhem a ledem – Grónsko, Antarktida. Rozvíjení souvislého vyjadřování metodou rozhovoru – otázky a odpovědi (téma – zima). Popis obrázků, různých situací, vyprávění vlastních zážitků. Naučit se respektovat mluvčího (nechat domluvit, neskákat do řeči). Dějová posloupnost.

- **Sáňkujeme, bobujeme, ze sněhu se radujeme**

Seznámení se zimním počasím, zimních radovánkách a zimních sportech. Jak vypadá zima? Jaké je v zimě počasí? Jak se v zimě oblékáme? Jaké svátky v zimě slavíme? Co všechno v zimě můžeme dělat – zimní radovánky? Co dělají zvířátka v zimě? Jaká nám hrozí v zimě nebezpečí? (ledovka, padající sníh ze střech, nebezpečí rampouchů, dopravní situace, nebezpečí při zimních radovánkách – ochranné pomůcky) apod. Opakování toho, co jsme se naučili v zimních měsících. Jaké znáš zimní sporty? Umíš lyžovat, bruslit, hrát hokej? Co si oblékneš/vezmeš, když půjdeš bobovat, lyžovat, sáňkovat apod.?

- **Hrajeme si s písničkou**

Rozvoj všech dovedností související s hudební výchovou. Hudební, pohybové a taneční činnosti. Jak se „zapíše“ písnička. Co jsou hudební nástroje a jejich zvuk. Využití orffových nástrojů. Poslech vhodné klasické hudby při využití relaxačních technik nebo pohybové improvizace např. se šátky – „vyjádření hudby řečí těla“.

- **Ptáčci v zimě**

Seznámení s ptáčky v zimě, poznat a pojmenovat některé ptáky (vrabec, sýkora, vrána, kos), život zvířat, typické znaky ptáků (základní vlastnosti), péče člověka o ně - pojmy: ptačí krmítko, lůj, ptačí zob - semena slunečnic, aj., přezimování ptáků, stopy ve sněhu.

- **Zvířata v zimě**

Navazující činnosti vycházejí z ročního období zima. Děti se učí citlivosti a ohleduplnosti v mezilidských vztazích – vztah k přírodě, konkrétně se učí pomáhat zvířatům v zimě. Přiblížit dětem těžké podmínky pro přežití zvířat v zimě. Učit je vnímat přírodu jako součást našeho života a seznámit je, proč je třeba pečovat o zvířátka především v zimě.

- **Karnevaly, maškarády, mají děti všechny rády**

Připomenutí tradic souvisejících s Masopustem (karnevalem). Příprava programu na karneval. Karnevalová veselice, výroba masek a pohoštění pro děti.

- **Ten dělá to a ten zase tohle**

Zaměřujeme se na seznamování dětí s různými profesemi, vytváření pozitivního vztahu a podtržení významu jednotlivých profesí. Vedeme rozhovory o povolání svých rodičů. Jaké zaměstnání bychom si přáli do budoucna. Určování profesí podle charakteristických znaků

- **Z pohádky do pohádky**

Uvědomit si dobro a zlo v pohádkách, dokázat rozlišit dobro a zlo v běžném životě. Probudit u dětí zájem o klasické české pohádky. Prostřednictvím pohádek učit děti zvládat a řešit problémy – mravní poučení. Vést děti k pozornému poslechu čteného příběhu. Pokusit se převyprávět pohádku pomocí obrázků (dějová posloupnost), rozvoj slovní zásoby a vyjadřovacích schopností.

**VOLÁME
SLUNÍČKO**

- **Kniha je studnice moudrosti**
Vedení dětí k dovednosti a soustředěnosti naslouchat předčítanému textu. Postupné prodlužování doby, kdy jsou děti schopné udržet pozornost, a to i při prohlížení ilustrací. Šetrné zacházení s knihou. Významní a oblíbení ilustrátoři. Film, divadlo, jako součásti literárního umění.
- **Vítáme jaro**
Příprava oslav jara, samostatné činnosti související s přicházejícím jarem a jarními svátky.
- **Na rozkvetlé louce**
Pojmenování prvních jarních květin. Přímé pozorování při pobytu venku. Využití této tematiky ve společenských hrách. Přímé činnosti s obrázky jarních květin – hry se slovy, vnímat psanou podobu slova – názvy květin, obkreslování obrázků.
- **Život v trávě**
Poznávání a pojmenování některých volně rostoucích květin. Znat některé druhy hmyzu, které můžeme vidět na louce (např. včely, mravence, motýly, sluněčka sedmítečná...). Využití relaxační hudby se zvuky z přírody k rozvoji představivosti a k nácviku uvolnění celého těla.
- **Domácí a hospodářská zvířata**
Pojmenování domácích a hospodářských zvířat. Znat jejich užitek. Vědět, jak se jmenují mláďátka, jaké vydávají zvuky, jak se dorozumívají. Popis obrázků, výběr ze širšího spektra. Které zvíře kam patří.
- **Velikonoce, svátky jara**
Seznámit děti s lidovými říkadly a zvyky v souvislosti s příchodem velikonočních svátků. Rozvíjet praktické dovednosti dětí. Vysvětlení pojmů spojených s Velikonocemi
- **Malá Čarodějnice**
Děti se seznamují s historií a tradicí svátku pálení čarodějnic, který probouzí jejich fantazii a tvořivost. Oslava tohoto svátku patří ke každoročním akcím naší MŠ, kterých se děti rády účastní.
- **U potoků, řek a rybníků**
Seznamování s rozmanitostí přírody a všeho živého co s ní souvisí, o zvířatech, o vztahu člověka ke zvířatům. Seznámit děti s koloběhem vody v přírodě. Seznámení s pojmy potok, řeka, rybník a znát některá zvířátka.
- **Moje rodina**
Rozšířená rodina a její struktura: nejbližší členové rodiny (matka, otec, děti - sourozenci, vztahy: prarodiče, teta, strýc, sestřenice,...) místo dítěte v rodině, domácí práce dospělých, význam a účel jejich pracovních činností, práce ruční a strojová, chování a pomoc dětí v rodině.
- **Maminka má svátek**
Radostné prožívání oslavy Dne matek. Povzbuzení úsilí dítěte při přípravě pásma pro maminky. Vyjadřování představ a poznatků, co pro náš život maminka znamená. Vědět, že babička je maminka naší maminky nebo tatínka. Chápat jednoduché rodinné vztahy a úlohy jednotlivých členů. Vnímat důležitost, sounáležitost a pospolitosti tohoto společenství a jeho nezastupitelnosti v životě jednotlivce
- **Cestujeme dopravními prostředky**
Znat některé dopravní prostředky, jejich význam pro člověka, účel, místo pohybu. Vědět o existenci dopravních značek, o úloze semaforu. Uvědomovat si základní pravidla bezpečnosti účastníka v silničním provozu. Helma na kolo jako nutná výbava pro naši bezpečnost. Sedačka a zádržné pásy při cestě v autě.
- **Duhový týden**
Procvičit znalost základních a odvozených barev. Naučit se barvy poznat a správně pojmenovat. Seznámit se s pojmem „DUHA“ – jaký má tvar, kdy vzniká, kolik má barev a

jaké barvy to jsou. Jaké jsou barvy základní a jaké odvozené. Jak vznikají odvozené barvy – míchání základních barev. Teplé a studené barvy.

UŽ JDE LÉTO

- Děti mají svátek

Utváření povědomí o existenci jiných ras a kultur. Vědět, že nezáleží na barvě pleti, ale na postojích a vlastnostech každého jedince. Vést děti ke kooperaci a vzájemné pomoci při plnění stanoveného úkolu. Umožnit dětem, aby mohly připravovat oslavy dle svých nápadů a přání a radostně prožít tento den

- Zvířátka ze ZOO

Znát některé druhy exotických zvířat, poznávat rozdíly mezi domácími, volně žijícími zvířaty a zvířaty žijícími v ZOO. Vědět, že o zvířátka pečujeme. Rozdíl mezi životem zvířat v ZOO a volně žijícími v přírodě. Společné sledování vhodného dokumentárního pořadu k této tematice, následné rozhovory.

- Týden dětských radostí

Rozvoj dětských fantazií za pomoci různých činností výtvarných, pracovních, pohybových i hudebně pohybových. Dokázat slovně vyjádřit fantazijní představy. Splnění dětských přání. Důležitost uchování si fantazie pro budoucí život.

- Hurá na prázdniny

Utváření povědomí o širším přírodním prostředí a jeho proměnách v souvislostech s činnostmi, které provádíme v letním období. Koupání a bezpečnost ve vodě, význam dovednosti plavání. Pobyt na slunci a ochrana před škodlivými vlivy. Pitný režim a jeho důležitost pro naše zdraví, význam pohybu jako součásti zdravého životního stylu.